

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-13-350/23
R: 02-05; 06-05/23

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Komisije za hartije od vrijednosti
za period 1. 1. – 31. 12. 2022. godine

Brčko, juni 2023. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1 REZIME DATIH PREPORUKA	5
2 UVOD.....	6
3 OPŠTI DIO.....	6
4 PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	8
6 NALAZI I PREPORUKE	10
6.1 Rukovodstvo i sistem internih kontrola.....	10
6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima	11
6.2.1 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka	12
6.2.2 Strateški dokumenti.....	12
6.3 Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta.....	13
6.3.1 Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta	14
6.4 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2022. godine	15
7 KOMENTAR	16
8 PRILOZI	17

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI BRČKO DISTRIKTA BiH n/r predsjednika Komisije

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Komisije za hartije od vrijednosti Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Komisije) za period 01. 01. – 31. 12. 2022. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Komisije i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Komisije, kao i primjerenost i ponašanje Komisije nad sredstvima i imovinom koja joj je data na upravljanje. Rukovodstvo je odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 18/18 i 15/22) i INTOSAI okvirom profesionalnih objava.¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne greške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno

¹ Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI), „Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj:9/23. INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Po našem mišljenju, finansijsko poslovanje Komisije je tokom 2022. godine u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno s važećom zakonskom regulativom, kao i planiranim pozicijama budžeta.

Zamjenik glavnog revizora

dr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

mr. sci. Selma Šadić, dipl. oec.

1 REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Komisije u 2022. godini, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti, te u cilju njihovog otklanjanja dali preporuke kako slijedi u Tabeli br. 1

Tabela 1. Preporuke za 2022. godinu

Redni broj	Tačka izvještaja	Preporuka
1.	5.	Potrebno je da Komisija nastavi s aktivnostima na otklanjanju preostalih propusta utvrđenih u revizorskim izvještajima.
2.	6.1.	Potrebno je primjenom zakonskih i podzakonskih akata obezbijediti otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.
3.	6.2.	Potrebno je da Komisija inicira izmjenu Zakona o hartijama od vrijednosti u dijelu detaljnijeg regulisanja segmenta radno pravnih odnosa, zapošljavanja i prava iz radnog odnosa zaposlenih.
4.	6.2.1.	Potrebno je internim aktima Komisije propisati precizne rokove za donošenje, usvajanje i predaju Programa rada i Finansijskog plana.
5.	6.2.2.	Potrebno je postupiti u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH, Pravilnikom i Uputstvom za dostavljanje planova u dijelu poštivanja rokova za dostavljanje planova budžetskog korisnika.
6.	6.3.	Potrebno je da Komisija izrađuje DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnog planiranja i procjene naplativosti prihoda.
7.	6.3.	Potrebno je vršiti usaglašavanje stanja na kraju tekuće godine u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta.
8.	6.3.	Potrebno je nastaviti s mjerama u cilju sprečavanja negativnog trenda u naplati potraživanja i osiguranja plaćanja koje bi omogućilo dobro finansijsko upravljanje u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.
9.	6.3.	Potrebno je ugovorima regulisati instrument obezbjeđenja u slučaju kašnjenja i nepoštivanja ugovorenih obaveza.
10.	6.3.1.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu efikasnog korištenja budžetskih sredstava.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI BRČKO DISTRIKTA BiH ZA 2022. GODINU

2 UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Komisije za 2022. godinu na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima i na osnovu Godišnjeg plana revizija. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenjivim standardima revizije.

3 OPŠTI DIO

Komisija za hartije od vrijednosti, u skladu s članom 65 Zakona o hartijama od vrijednosti („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19, 32/19,13/21, 45/22), ima slijedeće nadležnosti:

- donosi propise o sprovođenju Zakona o hartijama od vrijednosti (u daljnjem tekstu: Zakon),
- izdaje dozvole i odobrenja kada je to ovlaštena Zakonom,
- kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartija od vrijednosti,
- vrši nadzor nad ovlaštenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, emitentima hartija od vrijednosti, investicionim fondovima, društvima za upravljanje investicionim fondovima i Centralnim registrom,
- organizuje, preuzima i nadgleda mjere kojima osigurava zaštitu interesa investitora,
- propisuje pravila prometa hartija od vrijednosti na osnovu povlaštenih informacija,
- obustavlja emisiju i promet pojedinih hartija od vrijednosti i preduzima druge aktivnosti u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti, ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- propisuje način čuvanja dokumentacije za preduzeća za poslovanje s hartijama od vrijednosti,
- propisuje obavezni sadržaj informacija koje moraju biti objavljene svim dioničarima i javnosti od lica koja vrše distribuciju hartija od vrijednosti javnom ponudom,
- prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti,
- sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredbi i drugih propisa,
- pokreće upravni spor radi zaštite investitora,
- daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti,
- saraduje sa srodnim organizacijama u inostranstvu,
- vodi knjige i registre u skladu s odredbama Zakona,
- propisuje iznos takse za usluge pod njenom nadležnošću,
- vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti, saraduje s drugim nadležnim organima u vezi s provođenjem zakona i drugih propisa, kojima se regulišu obaveze provođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim propisima.

Za izvršenje poslova iz nadležnosti Komisije utvrđena je sljedeća unutrašnja organizacija:
Komisija – predsjednik, zamjenik predsjednika i član komisije,
Stručna služba Komisije – šef Službe i administrator i
Centralni registar hartija od vrijednosti – rukovodilac Centralnog registra.
Radom Komisije rukovodi predsjednik i zadužen je za koordinaciju rada Komisije, donošenje akata Komisije, zastupanje i rješavanje o pravima zaposlenika i za svoj rad odgovoran je Skupštini Distrikta.

Stručna služba Komisije

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Komisije formirana je Stručna služba koja u skladu s organizacionim planom obavlja slijedeće poslove:

- evidenciju i nadzor o čuvanju, rukovanju i upotrebi pečata i štambilja Komisije,
- nadzora finansijskog poslovanja,
- realizovanja prenijetih ovlaštenja iz statuta Komisije,
- nadzora rada registra emitenata,
- normativno pravne, studijsko analitičke, organizacione i druge poslove koji se odnose na koordinaciju i objedinjavanje rada u komisiji,
- saradnje s gradonačelnikom, Vladom i Skupštinom Distrikta, ministarstvima i drugim organima i organizacijama,
- tumačenja i obrazloženja propisa iz oblasti finansija,
- kretanja finansijske dokumentacije,
- provođenja procedura javnih nabavki za potrebe Komisije,
- pripreme, izrade i realizacije akata, odluka, zapisnika, rješenja i zaključaka u vezi s razmatranjem podnijetih zahtjeva i drugih pitanja koja Komisija razmatra.

Djelatnost Centralnog registra

U skladu s članom 69 Zakona o hartijama od vrijednosti djelatnost Centralnog registra je slijedeća:

- registracija i čuvanje hartija od vrijednosti, odnosno podataka o hartijama od vrijednosti, vlasniku hartija od vrijednosti i svim transakcijama u pogledu prenosa vlasništva ili promjene hartija od vrijednosti,
- registracija i čuvanje podataka koji se odnose na definisanje vlasništva ili ostalih prava inkorporiranih u hartijama od vrijednosti,
- vođenje računa emitenta, odnosno vlasnika hartija od vrijednosti i izdavanje potvrda o stanju i promjenama na tim računima,
- prenos, deponovanje, saldiranje i kliring po transakcijama hartija od vrijednosti,
- svi ostali poslovi Centralnog registra, depozitara i kliringa hartija od vrijednosti koje propiše Komisija.

Organizacionim planom Komisije je predviđeno 6 zaposlenika, na dan 31.12.2022. godine bilo je 6 zaposlenika.

4 PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Komisije u 2022. godini, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Komisije je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje, obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja predsjednika Komisije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2022. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5 OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Kancelarija za reviziju) izvršila je reviziju finansijskog poslovanja Komisije za 2021. godinu i dostavila konačan izvještaj broj: 01-48-321/22 od 13.06.2022 godine, u kojem su date odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Komisija je dana 13.07.2022. godine sačinila Akcioni plan za otklanjanje nedostataka po Izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja Komisije za 2021. godinu i isti dostavila Uredu/Kancelariji, u roku propisanom Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke date u izvještajima o obavljenim revizijama za prethodne godine, te na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela br. 2.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Pregled realizacije preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2021. godinu	Status
1.	Potrebno je, da Komisija preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta utvrđenih u revizorskom izvještaju prethodne godine.	Komisija je preduzimala aktivnosti na otklanjanju nedostataka po revizorskom izvještaju za 2021. godinu, isti nisu otklonjeni u cijelosti.	Djelimično provedena
2.	Potrebno je dosljednom primjenom zakonskih i podzakonskih akata obezbijediti otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.	Komisija je preduzimala aktivnosti na otklanjanju nedostataka u sistemu internih kontrola dio preporuka po revizorskom izvještaju za 2021. godinu nije otklonjen.	Djelimično provedena

3.	Potrebno je uskladiti formu Programa rada i Izvještaja o radu kako bi se jasno moglo utvrditi koji postavljeni ciljevi su realizovani.	Komisija je navedenu preporuku po revizorskom izvještaju za 2021. godinu realizovala.	Provedena
4.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Pravilnika i Uputstva u dijelu izvještavanja o provođenju polugodišnjeg i godišnjeg plana razvojnog programa i strateškog plana budžetskog korisnika.	Komisija je preduzimala aktivnosti na otklanjanju preporuka, a dio preporuka po revizorskom izvještaju za 2021. godinu koji precizira rokove izvještaja nije otklonjen.	Djelimično provedena
5.	Potrebno je proceduru zapošljavanja okončati kako je predviđeno Planom zapošljavanja za tekuću godinu.	Komisija je navedenu preporuku po revizorskom izvještaju za 2021. godinu realizovala.	Provedena
6.	Potrebno je da Komisija izrađuje DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.	Komisija nije izrađivala DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.	Nije provedena
7.	Potrebno je donijeti efikasne mjere koje bi spriječile negativan trend u naplati potraživanja i omogućile dobro finansijsko upravljanje u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.	Komisija je preduzimala aktivnosti na otklanjanju negativnog trenda u naplati potraživanja, ali iste u cijelosti nisu okončane.	Djelimično provedena
8.	Potrebno je da Komisija, u saradnji sa nadležnim organima Brčko distrikta BiH, preduzme dodatne mjere na naplati potraživanja.	Komisija je poduzimala mjere naplate potraživanja sa nadležnim organima Brčko distrikta BiH.	Provedena
9.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe zaključenih ugovora u dijelu plaćanja naknade u propisanom roku.	Komisija je izradila anekse ugovora koji do okončanja revizije nisu u cijelosti realizovani.	Djelimično provedena
10.	Potrebno je u ugovorima regulisati postupanje pri neplaćanju ugovornih obaveza.	Komisija je izradila anekse ugovora koji do okončanja revizije nisu u cijelosti realizovani.	Djelimično provedena
11.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu efikasnog korištenja budžetskih sredstava.	Komisija nije realizovala preporuku po revizorskom izvještaju za prethodnu godinu.	Nije provedena
12.	Potrebno je da Komisija u roku propisanom odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH priprema obrazloženja za tromjesečne izvještaje o izvršenju budžeta i podnosi ih Direkciji.	Komisija je u roku propisanom odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH pripremila obrazloženja za tromjesečne izvještaje o izvršenju budžeta i dostavila ih Direkciji.	Provedena
13.	Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u dijelu sadržajnosti obrazloženja o izvršenju budžeta.	Komisija je provodila odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u dijelu sadržajnosti obrazloženja o izvršenju budžeta.	Provedena

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu koje nisu realizovane	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Potrebno je da Komisija preduzme aktivnost na otklanjanju propusta utvrđenih u revizorskom izvještaju prethodne godine. Mogućnost uspostavljanja pasivne evidencije emitenta, u cilju smanjenja troškova sudskih postupaka.	Komisija je održala sastanak sa Direkcijom za finansije gdje je konstatovano da Direkcija nema mogućnost vođenja pasivne evidencije potraživanja.	Nije provodivo
Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2019. godinu koje nisu realizovane	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2019. godinu	Status
1.	Potrebno je primjenjivati Zakon o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH, poštujući odredbe o efikasnom raspolaganju budžetskim sredstvima te blagovremeno osloboditi sredstva za koja je izvjesno da neće biti utrošena do kraja godine.	Komisija nije primjenjivala Zakon o izvršenju budžeta Brčko Distrikta BiH u dijelu efikasnog raspolaganja budžetskim sredstvima i blagovremenog oslobađanja sredstava koja nisu utrošena do kraja godine.	Nije provedena

Potrebno je da Komisija, preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.

6 NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Rukovodstvo Komisije čine predsjednik komisije, zamjenik predsjednika i član komisije, koji su imenovani odlukom Skupštine broj: 01-02-511/19 od 16.01.2019. godine, na mandat od 5 (pet) godina.

Organizacionim planom i Pravilnicima o procedurama interne kontrole definisani su postupci nadgledanja izvršavanja transakcija i pojedinih aktivnosti Komisije. Redovno nadgledanje izvršenja poslova i radnih zadataka vrši se na osnovu opisa poslova rukovodećih državnih službenika.

U cilju uspostavljanja sistema internih kontrola Komisija je donijela slijedeće podzakonske akte: Pravilnik o procjeni i upravljanju rizikom u operativnim procesima Komisije, Pravilnik o internoj kontroli u Komisiji, Odluku o upotrebi računara, telefona, telefaksa i drugih elektronskih pomagala, Odluku o korištenju motornog vozila Komisije, Odluku o imenovanju lica za prijem i praćenje izvršenja usluga u Komisiji, Pravilnik o registraciji i prenosu hartija od vrijednosti.

Nedostaci u sistemu internih kontrola se ogledaju u dijelu: dobrog finansijskog upravljanja, nepropisanog roka za donošenje i usvajanje programa i planova, nepoštivanje rokova za izvještavanje, realnosti planiranja i procjeni mogućnosti naplativosti prihoda, preduzimanja dodatnih mjera na naplati potraživanja i efikasnog korištenja budžetskih sredstava.

Potrebno je primjenom zakonskih i podzakonskih akata obezbijediti otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

6.2 Usklađenost sa zakonom i drugim propisima

Odredbama člana 3 stav 1 Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) je propisano da se odredbe ovog zakona primjenjuju na službenike i namještenike u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim organima i institucijama koje se finansiraju iz budžeta Distrikta, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno. Odredbama člana 2 Zakona o državnoj službi definisano je „državni službenik“ je lice koje obavlja poslove osnovnih djelatnosti iz nadležnosti javne uprave i drugih institucija Brčko distrikta BiH, kao što su : normativno-pravni poslovi, izvršavanje zakona i drugih propisa, odlučivanje u upravnom postupku, inspekcijski nadzor i ostali stručni i administrativni poslovi i organa javne uprave. Članom 64 Zakona o hartijama od vrijednosti Brčko distrikta BiH propisano je da se Komisija finansira iz budžeta u skladu s finansijskim planom na koji saglasnost daje gradonačelnik Brčko distrikta BiH. Članom 61 stavom 1 tačkom 6 Zakona o hartijama od vrijednosti Brčko distrikta BiH, propisano je da predsjednik Komisije odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, platama i izvršavanju obaveza zaposlenih u stručnim i tehničkim službama.

Zakonom o hartijama od vrijednosti Brčko distrikta BiH nije propisana supsidijarna primjena Zakona o državnoj službi.

Rješenje o zasnivanju radnog odnosa na određeno vrijeme do povratka zaposlenika sa mandatne pozicije na mjestu sekretar Komisije doneseno je u skladu sa članom 45 i 46 Zakona o državnoj službi. Rješenje o korištenju godišnjeg odmora članu Komisije doneseno je u skladu s članom 54 a stavom 1 Zakona o hartijama od vrijednosti Brčko distrikta BiH. Odluka o odobravanju isplate novčane pomoći zbog smrti roditelja donesena je u skladu s članovima 61 i 54 a stavom 4 Zakona o hartijama od vrijednosti Brčko distrikta BiH i članom 25 stavom 1 tačkom a Zakona o platama u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH.

Uvidom u naprijed navedena rješenja i odluku utvrdili smo da Komisija, odlučujući o pravima iz radnog odnosa zaposlenih, primjenjuje Zakon o državnoj službi, Zakon o platama i naknadama u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH i Zakon o hartijama o vrijednosti.

Revizijom smo utvrdili da Komisija koristi više zakonskih propisa koji uređuju segmente iz radno-pravnih odnosa, da Zakon o hartijama od vrijednosti pored dosadašnjih izmjena nije imao izmjena u dijelu detaljnijeg regulisanja segmenta radno-pravnih odnosa, iako je lex specialis.

Potrebno je da Komisija inicira izmjenu Zakona o hartijama od vrijednosti u dijelu detaljnijeg regulisanja segmenta radno-pravnih odnosa, zapošljavanja i prava iz radnog odnosa zaposlenih.

6.2.1 Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama člana 32. Statuta Komisije propisana je obaveza sačinjavanja Programa rada i Finansijskog plana, a odredbama člana 52 Zakona o hartijama od vrijednosti, propisana je obaveza sačinjavanja Izvještaja o radu. Odredbama člana 37 stava 1 tačke j Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da se budžetski zahtjev do 01. augusta dostavlja Direkciji. Komisija je u predviđenom roku dostavila budžetski zahtjev Direkciji, a na 52. sjednici održanoj 25.02.2022. godine usvojila Program rada za 2022. godinu, čiji je sastavni dio i Finansijski plan.

Isti je usmjeren ka postizanju sljedećih ciljeva odnosno realizaciji sljedećih aktivnosti:

1. Kontinuirano provođenje Regulatorne funkcije Komisije,
2. Održavanje sistema registracije hartija od vrijednosti u Registru za hartije od vrijednosti,
3. Sprovođenje nadzora i kontrola,
4. Usklađivanje regulatornog okvira u procesu integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju,
5. Transparentno i kointinuirano finansijsko izvještavanje,
6. Podizanje finansijske pismenosti javnosti o ulozi i značaju tržišta kapitala.

Revizijom smo utvrdili da Statut Komisije nije propisao rok za usvajanje i donošenje Programa rada i Finansijskog plana. Program rada nije usvojen u prethodnoj godini nego u tekućoj godini na koju se odnosi, zajedno s Finansijskim planom.

Potrebno je internim aktima Komisije propisati precizne rokove za donošenje, usvajanje i predaju Programa rada i Finansijskog plana.

6.2.2 Strateški dokumenti

U skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 34/19), Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sistemu praćenja i nadzora sprovođenja strateških dokumenata i implementacionih dokumenata (u daljem tekstu: Pravilnik) i Uputstva za izradu strateških planova za trogodišnje razdoblje i planova razvojnih programa broj: 05-000152/21 od 28.01.2021. godine, definisani su strateški dokumenti sa uputstvom za budžetske korisnike o procesima, rokovima i zahtjevima za dostavljanje podataka u procesu pripreme Strateških planova za trogodišnje razdoblje i Planova razvojnih programa.

Članom 34 stavom 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da budžetski korisnik izrađuje strateške planove za trogodišnji period na osnovu sektorskih strategija razvoja i programskih dokumenata i dostavljaju ih Sektoru za opšte poslove i strateško planiranje (u daljnjem tekstu: Sektor), najkasnije do kraja februara tekuće godine.

Komisija je aktom broj: 05-15.05-41/22 od 04.03.2022. godine dostavila Sektoru Trogodišnji plan razvojnih programa budžetskih korisnika (Aneks 8), Trogodišnji plan rada za period 2023-2025 godina (Aneks 5) i Godišnji plan rada za 2023. godinu (Aneks 6). Komisija nije dostavila naprijed pomenute planove u propisanom roku što nije u skladu s članom 34 stavom 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je postupiti u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH, Pravilnikom i Uputstvom za dostavljanje planova u dijelu poštovanja rokova za dostavljanje planova budžetskog korisnika.

6.3 Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Članom 39 stavom 1 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da se izrada dokumenta okvirnog budžeta (u daljnjem tekstu: DOB), zasniva na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora, projekciji prihoda, kao i na strateškim planovima, odnosno planu razvojnih programa. Da bi se aktivnosti na izradi DOB-a efikasno izvršile Direkcija za finansije je aktom broj: 13.1-04.1-92/21 od 01.02.2021. godine zatražila od budžetskih korisnika da dostave okvir za procjenu prihoda za period 2022.-2024. godine sagledavajući prihodne kapacitete u pogledu viđenja mogućnosti naplativosti prihoda koji bi se mogli ostvariti iz oblasti djelatnosti kojom se budžetski korisnik bavi.

Komisija je sačinila Okvir za procjenu prihoda budžeta Brčko distrikta BiH za period 2022.-2024. godine, broj predmeta 13-15.03-82/21 od 23.03.2020. godine u kojem je planirala prihod Komisije za 2022. godinu u iznosu od 26.500,00 KM i odnosi se na redovne aktivnosti i usluge koje Komisija obavlja za dioničarska društva upisana u registar emitenata i registar hartija od vrijednosti.

Revizijom smo utvrdili da Komisija nije realno procijenila mogućnost naplativosti prihoda, koji bi se mogli ostvariti iz oblasti kojom se bavi, a što nije u skladu s članom 39 stavom 1 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Komisija izrađuje DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnog planiranja i procjene naplativosti prihoda.

Članom 4 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da se budžet donosi i izvršava u skladu s budžetskim načelima. Načelo dobrog finansijskog upravljanja podrazumijeva da se budžetska sredstva moraju koristiti ekonomično i efikasno (član 12 istog Zakona).

Od ukupnih potraživanja u iznosu od 66.865,15 KM, prema evidencijama Komisije iznos od 52.499,30 KM su starija od godinu dana (iz ranijeg perioda) i odnose se na 4 dionička društava koja su ili u stečaju ili su im poslovanje i računi u blokadi.

Članom 29 Zakona o računovodstvu i reviziji propisano je da se vrši usaglašavanje stanja i obaveza pravnih lica s onima kojima su u poslovnom odnosu na dan 31.12. ili u posljednjem kvartalu poslovne godine.

U skladu s članovima 34, 72 i 73 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju od 12.05.2021. godine Komisija je svojim aktom broj: 13-15.02-504/22 od 30.12.2022. godine uputila Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH zahtjev za preknjižavanje, naprijed pomenutog iznosa s pozicija redovnih potraživanja na poziciju sumnjiva i sporna potraživanja. Navedena potraživanja su utužena i u toku su postupci pred Sudom Brčko distrikta BiH. Neizvjesno je da li će se, kada i koliko naplatiti potraživanja putem suda s obzirom na periode na koje se isti odnose.

Revizijom smo utvrdili da Komisija nije usaglašavala stanja potraživanja na dan 31.12.2022. godine kao što je to propisano članom 29 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je vršiti usaglašavanje stanja na kraju tekuće godine u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta.

Potrebno je nastaviti s mjerama u cilju sprečavanja negativnog trenda u naplati potraživanja i osiguranja plaćanja koje bi omogućilo dobro finansijsko upravljanje u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Također, članom 18 zaključenih ugovora između dioničkih društava i Komisije o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti propisana je obaveza društava da u zakonskom roku plaćaju naknade Komisiji, odnosno Centralnom registru za obavljene poslove iz ugovora, a prema Odluci o vrsti i visini naknada za usluge Centralnog registra hartija od vrijednosti u Brčko distriktu BiH.

Navedeni ugovori ne sadrže odredbe o sankcijama u slučaju neplaćanja naknade u zakonskom roku. Komisija je u 2022. godini uputila anekse ugovora prema dioničkim društvima u dijelu osiguranja plaćanja, ali do okončanja revizije nije došlo do realizacije istih.

Potrebno je ugovorima regulisati instrument obezbjeđenja u slučaju kašnjenja i nepoštovanja ugovorenih obaveza.

6.3.1 Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Tekući budžet Komisije za 2022. godinu odobren je u iznosu od 350.191,52 KM, a izvršen u iznosu od 317.966,00 KM, ili 90,80 % (Tabela br. 1 u prilogu Izvještaja). Član 12 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH – Načelo dobrog finansijskog upravljanja podrazumijeva da se budžetska sredstva moraju koristiti ekonomično i efikasno. Realizacija odobrenog tekućeg budžeta, na pojedinim pozicijama budžeta, nije pratila planiranu dinamiku. Nizak stepen realizacije uočava se kod: rashoda za tekuće održavanje 34,51 %, putnih troškova 45,33 % i naknada troškova zaposlenih 58,81 %. Neutrošena sredstva u iznosu od 32.225,52 KM nisu oslobođena, kako bi se mogla usmjeriti u druge programe i aktivnosti, po rebalansu budžeta za 2022. godinu, što je imalo za rezultat nepotrebno zadržavanje budžetskih sredstava, odnosno neefikasno raspolaganje odobrenim budžetskom sredstvima, što nije u skladu s članom 12 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu efikasnog korištenja budžetskih sredstava.

Bruto plate i naknade odobrene su u iznosu 267.952,52 KM, a izvršene su u iznosu od 253.212,55 KM, ili 94,50 %. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu zbog kašnjenja u popunjavanju upražnjenog radnog mjesta sekretara Komisije u odnosu na plan.

Naknade troškova zaposlenih odobrene su u iznosu od 14.550,00 KM, a izvršene su u iznosu od 8.556,80 KM, ili 58,81 %. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu zbog neisplaćene naknade za topli obrok u iznosu od 2.993,20 KM i predviđenih izdataka za pomoć u slučaju bolesti zaposlenika u iznosu od 3.000,00 KM.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi odobreni su u iznosu od 13.470,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 10.999,01 KM, ili 81,66 %. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu zbog kašnjenja u popunjavanju upražnjenog radnog mjesta sekretara Komisije u odnosu na plan.

Putni troškovi odobreni su u iznosu od 3.470,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 1.573,04 KM, ili 45,33 %. Sredstva nisu realizovana u cijelosti zbog neodržavanja redovnog godišnjeg seminara o tržištu kapitala.

Izdaci za energiju odobreni su u iznosu od 8.844,00 KM, a izvršeni u iznosu od 8.309,00 KM ili 93,95 % i odnose se na izdatke za električnu energiju.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge odobreni su u iznosu 8.600,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 7.087,00 KM ili 82,41 % i odnose se na: izdatke za telefon, izdatke za vodu i kanalizaciju, izdatke za usluge odvoza smeća i izdatke za usluge održavanja čistoće. Komisija je smještena u prostorijama Centralne Banke BiH u kojoj koristi prostor i ostale komunalne usluge.

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu 1.900,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 1.684,80 KM ili 88,67 %.

Izdaci za usluge prevoza i goriva su odobreni su u iznosu 670,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 563,51 KM ili 84,11 %.

Izdaci za tekuće održavanje su odobreni u iznosu od 1.040,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 358,87 KM ili 34,51 %. Sredstva nisu realizovana u cijelosti jer nije bilo potrebe za popravkom opreme u planiranom periodu.

Izdaci osiguranja odobreni su u iznosu 700,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 498,95 KM ili 71,28 % i odnose se na osiguranje zaposlenika – kolektivno životno osiguranje u iznosu od 324,00 KM i osiguranje vozila 174,95 KM.

Izdaci za ugovorene usluge odobrene su u iznosu od 28.995,00 KM, a izvršeni u iznosu od 25.122,01 KM, ili 86,64 % i odnose se na: usluge registra čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti 22.749,53 KM, usluge reprezentacije 737,10 KM, hardverske i softverske usluge 690,30 KM i učlanjenje u BIHAMK 74,88 KM.

6.4 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2022. godine

Popisna komisija Komisije za hartije od vrijednosti (u daljnjem tekstu: Popisna komisija) je imenovana Odlukom predsjednika broj: 15-15.02-504/22 od 17.10.2022. godine. Članom 7 stavom 1 tačkom a Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza propisano je da je Popisna komisija dužna izvršiti popis stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala i dostaviti isti Centralnoj popisnoj komisiji i Trezoru najkasnije do 15.01.2023. godine.

Popisna komisija je, u skladu s odredbama navedenog Uputstva, predala usaglašene popisne liste 12.01.2023. godine.

Popisna komisija je konstatovala da je knjigovodstveno stanje stalnih sredstava jednako stanju po popisu u ukupnom iznosu od 87.868,95 KM, kao i sitan inventar i auto gume u upotrebi u ukupnom iznosu od 8.385,51 KM.

Također, popisom su obuhvaćena potraživanja po osnovu fakturisanih naknada za usluge vođenja registra hartija od vrijednosti u iznosu od 66.865,15 KM.

U skladu s članovima 34,72 i 73 Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju broj:02-04.1-107/20 od 12.05.2021 godine Komisija je svojim aktom broj:13-15.02-504/22 od 30.12.2022 godine uputila zahtjev Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH za preknjižavanje u skladu s gore navedenim odredbama s pozicija redovnih potraživanja na poziciju sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 52.499,30 KM.

7 KOMENTAR

Komisiji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za period 01.01.-31.12.2022. godine, broj: 01-02-03-13-321/23 , na razmatranje i dostavljanje eventualno novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana Komisija se izjasnila aktom broj:13-15.01-296/22-1 od 21.06.2023. godine u kojem daje primjedbe i pojašnjenja, pri čemu smo primjedbe koje se odnose na prihode i njihovo uvrštavanje u budžet uvažili i ugradili u Izvještaj, a ostale nismo uvažili jer Komisija nije priložila nove dokaze koji bi promijenili nalaze i preporuke u konačnom Izvještaju.

Tim za reviziju:

Amra Ilić, dipl. oec.

Jakub Ibrahimović, dipl. oec. s.r.

8 PRILOZI

Tabela broj 1 **Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka**

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Izvršenje 2021.	Plan 2022	Rebalans i virmanizacije	Odobreno 2022	Realizovani iznos 2022	% realizacije u odnosu na izvršenje prethodne godine	% realizacije u odnosu na odobrena sredstva
					(3±4)		(6/2)x100	(6/5)x100
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plate i naknade troškova zaposlenika	243.302,59	285.802,52	-3.300,00	282.502,52	261.769,35	107,59	92,66
611100	Bruto plate	240.404,19	267.952,52	0,00	267.952,52	253.212,55	105,33	94,49
611200	Naknade troškova zaposlenika	2.898,40	17.850,00	-3.300,00	14.550,00	8.556,80	295,23	58,81
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	9.930,49	13.470,00	0,00	13.470,00	10.999,01	110,76	81,65
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	43.460,22	55.069,00	-850,00	54.219,00	45.197,64	103,99	83,36
613100	Putni troškovi		3.470,00	0,00	3.470,00	1.573,04		45,99
613200	Izdaci za energiju	8.413,28	8.844,00	0,00	8.844,00	8.309,00	98,76	93,95
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	7.370,88	8.800,00	-200,00	8.600,00	7.087,46	96,15	83,38
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	1.825,18	1.900,00	0,00	1.900,00	1.684,80	92,30	82,18
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	182,27	670,00	0,00	670,00	563,51	309,16	84,10
613700	Izdaci za tekuće održavanje	1.132,76	1.690,00	-650,00	1.040,00	358,87	31,68	34,50

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	435,99	700,00	0,00	700,00	498,95	114,44	71,27
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	24.099,86	28.995,00	0,00	28.995,00	25.122,01	104,24	86,64
614000	Tekući transferi, donacije i drugi tekući rashodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600000	TEKUĆI RASHODI	296.693,30	354.341,52	-4.150,00	350.191,52	317.966,00	107,17	90,79

Tabela broj 2 Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2022. godini

R. br.	VRSTA PRIHODA	OPIS	OSTVARENJE PRETHODNE GODINE	Planirano u tekućoj godini	Ostvareno u tekućoj godini	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu	% realizacije u odnosu na plan
						(5/3)x100	(5/4)x100
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	722500	Posebne naknade i takse	18.363,73	26.500,00	43.213,01	235,31	163,07
	700000	UKUPNO:	18.363,73	26.500,00	43.213,01	235,31	163,07